

DİKKAT! SORU KİTAPÇIĞINIZIN TÜRÜNÜ "A" OLARAK CEVAP KÂĞIDINIZA İŞARETLEMİYİ UNUTMAYINIZ.

LYS-3 SINAVI TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.
3. Bu testin cevaplanma süresi 85 dakikadır.

<http://goo.gl/5Nf71p>

1. (I) Yurdumuz; tabiat ve tarih zenginliğiyle turizm bakımından dünyanın en eşsiz hazinelerinden biridir. (II) Bölgeden bölgeye değişen görünüş ve iklim ayrılıkları Türkiye'yi her mevsimde her turistin faydalanabileceği ideal bir ülke yapmaktadır. (III) Dünyanın hiçbir ülkesi, Türkiye kadar uzun ve zengin bir tarih mirasına sahip değildir. (IV) Mezopotamya topraklarında yaşamış uygarlıklardan Antik Yunan kalıntılarına kadar en eski uygarlıkların izleri, anıtları bu topraklardadır. (V) Hangi ülkede bundan daha fazlasını bulabilirsiniz ki?

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmamıştır?

- A) II. B) IV. C) V. D) III. E) I.

2. Anadolu müzik geleneği içinde farklı bir konuma sahip olan Ankara halk müziği, içinde barındırdığı zengin tür ve repertuar elemanlarıyla irdelenmeye değer bir folklorik öge olarak karşımıza çıkar.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Üç fillimsi türüne de örnek vardır.
B) Farklı türde tamlamalara yer verilmiştir.
C) Belirli geçmiş zaman kipi kullanılmıştır.
D) İsmi bulunma ve yönelme durum ekleri vardır.
E) Özne bir söz öbeğinden oluşmaktadır.

3. (I) Tac Mahal'i şöyle ayaküstü bir görüp geçmek yetmez. (II) Onu güneş doğarken, öğleyin, akşamüstü, gurup vakti ve özellikle ay ışığında göreceksiniz. (III) Biz şanslıymışız ki seferimiz dolunaya rastladı. (IV) Bu aşk ateşinde ısınmış mermerler sabahleyin toz pembe bir renk almış. (V) Bu eşsiz manzarayı seyredilecek harika bir duyguydu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, yüklem emir kipiyle çekimlenmiştir.
B) II. cümlede, işaret adlı vardır.
C) III. cümlede iyelik eki almış bir sözcük vardır.
D) IV. cümlede, yüklem rivayet birleşik zamana göre çekimlenmiştir.
E) V. cümlede, yüklem hem yapım hem de çekim eki almıştır.

4. Edebiyat öğretmenimiz Ramazan'a : Bize şiir okur
I
musunuz , diye bir soru sorduk ? O da bize Yahya
II III
Kemal'in bir sözülle cevap verdi ; Şiir okumak, şiir
IV
yazmaktan daha zordur ...
V

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi doğru kullanılmıştır?

- A) I. B) IV. C) III. D) II. E) V.

Diğer sayfaya geçiniz

A

5. Avrupa'da lale, çiçek açtığı dönemlerde görenlerde hayranlık uyandıran bir süs bitkisi olabilir. Fakat bizim kültürümüzde o, sadece bir çiçek değildir. Çiçek açma döneminin çok kısa olması ve birkaç hafta içinde solmasına rağmen bir devre adını veren ve bir yanlış anlama sonucunda neredeyse zevk ve sefayla anılan lale, ecdadımız tarafından yüzyıllar boyunca çok sevilmiştir. Buna bağlı olarak sanatımızda ve edebiyatımızda yerini almıştır.

Bu parçada lalelerle ilgili

- I. Yetiştirilme şekli
- II. Renklerindeki anlamsal değişim
- III. Yaşam süresi
- IV. Toplumumuzda taşıdığı anlam

numaralanmış bilgilerden hangilerine ulaşamaz?

- A) I. ve II. B) I. ve IV.
C) II. ve III. D) II. ve IV.
E) III. ve IV.

6. Alçak, tekdüze sıralanmış eski evlerin üstünde güneş yükseliyordu. Aralıklı iri taşlarla süren yokuşların iç içeliği hala puslu ve ışıksızdı. Yağmur oluklarının çatı uçlarındaki dönemeçlerine toplanan kuşların gün aydınlandıkça ötüşleri çoğalıyor, sivri ve kesintisiz bir şekilde yayılıyordu mahalleye. Evlerden çıkanlar, çevrelerine bakmadan yürüyüp çeşitli yönlere açılan dar sokaklarda kayboluyorlardı. Omuzlarına gevşek örgülü, yıpranmış bir yün hırka almış kadın önce sokuklandı, sonra oda kapısını çekingen biçimde vurdu. Bekledi. İkinci katın merdivenlerinden inen bir kadınla yanındaki kasketli erkek, dönüp baktılar. Yabancı bakışlarla bir an çevrik kaldı yüzleri birbirine.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tanımlama B) Tartışma
C) Açıklama D) Betimleme
E) Örneklendirme

A

7. Bir orman, sık ağaçlı bir orman vardı. Önce yemyeşildi, sonra yapraklarını dökmeye başladı. Her esen rüzgarda biraz daha yaprak bırakıyordu ağaçlar. Sonra birden lapa lapa kar yağmaya başladı. Kar tüm ormanı kapladı. Kar yorulunca güneş çıktı birden. Sobanın üzerine atılmış bir avuç kar gibi erimeye başladı lapa lapa karlar. O sırada ormanın derinliklerinden bir adam çıkageldi. Ağaçların utangaç yanaklarını kızartan güneşe döndü ve şöyle dedi: Parılda sen ey güneş, yaşa, var ol.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetme yapılmıştır.
B) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
C) Devrik cümlelere yer verilmiştir.
D) İnsan dışı varlıklara insana özgü nitelikler yüklenmiştir.
E) Betimleyici öğeler kullanılmıştır.

8. İstanbul'da kesintisiz olarak yıllardır rant kurban edilen ahşap konutlar artık parmakla sayılacak kadar az. Çileleri maalesef bitmiş değil. Hala yıkılıyor, yerlerine girişimci müteahhitlerin mal sahibine birkaç dairesini de verdiği çirkin apartmanlar dikiliyor. Çoğu çürümeye terk ediliyor ve en acısı da ancak üç arabanın sığacağı otoparklar için bir gecede yakılıyor. Onlarla beraber her seferinde o yörenin ne ve kim olduğunu gösteren büyük bir miras yok oluyor. Kentsel dönüşüm adı altında rant için restore edilirken özelliklerini yitirenlerin de daha şanslı olduklarını söyleyemeyiz.

Bu parçada anlatılanlardan

- I. Apartmanların günümüz koşullarının bir gereği olarak artış göstermesi gerektiğine
- II. Restorasyonların aslına sadık kalınarak yapıldığına
- III. Mimari yapıların aynı zamanda bir bölgenin kimliği sayıldığına
- IV. Ahşap konutların betonarme yapılara göre daha nitelikli olduğuna

yukarıdaki numaralanmış yargıların hangilerine ulaşamaz?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) I. ve IV.
D) III. ve IV. E) II. ve IV.

Diğer sayfaya geçiniz

13. - 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Bilim ve teknolojinin hızla ilerlediği hatta zirveye ulaştığı günümüz dünyasında, insanların büyük çoğunluğu ne yazık ki pek mutlu görünmemektedir. (II) Yani teknolojik nimetlerin hayatı kolaylaştırmasına mukabil insanlardaki huzur iyice azalmış, psikolojik sorunlar baş göstermiştir. (III) Ve yine günümüzde kanaat psikolojisi yerine maalesef tüketim psikolojisi egemen olmuştur. (IV) Sorunlarından alışveriş yaparak para harcayarak kurtulmayı düşünenler bu tüketim çılgınlığının esiri olmuştur. (V) Yaşamını; tüketmek, harcamak, değiştirmek üzerine yaslayanlar da çevreleriyle iletişimlerini iyice zayıflatmış oluyor. (VI) Bu zayıf iletişim gerek aile gerek toplum bireyleri arasındaki bağlantıyı da inceltiyor.

13. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre "Hatta bunun daha da ileri şekli olan depresif ve melankolik insanlar hızla çoğalmıştır." cümlesi getirilmelidir?

- A) IV. B) I. C) V. D) III. E) II.

14. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi aynı anlamdadır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) I. ve V.
D) IV. ve VI. E) II. ve V.

15. (I) Tarih ile roman arasında her ne kadar sınırları kolayca çizilmese de sıkı bir ilişki vardır. (II) Romancı için tarih, alınıp sorumsuzca harcanacak bir eşya değildir. (III) Tarihin bir toplum için önemi yadsınamaz. (IV) Romancı tarihi kurgularken bu hususu göz önünde bulundurmalıdır. (V) Romancıya düşen, tarihimizi estetik bir çerçevede ve roman türünün gereklilikleri doğrultusunda işlemektir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, roman - tarih arasında güçlü bir bağ olduğundan söz edilmektedir.
B) II. cümlede, tarihin roman yazarı için ne anlama geldiği nesnel bir şekilde ifade edilmiştir.
C) III. cümlede, insanlar için tarihin, inkar edilemeyecek bir öneminin olduğundan söz edilmiştir.
D) IV. cümlede, romancıya tarihe yaklaşımı ile ilgili önceki cümlede belirtilen durumla ilgili öneri yapılmıştır.
E) V. cümlede; romancının, tarihi, romanın estetik sınırları içinde ele alabileceği vurgulanmıştır.

16. Dil bilimciler der ki : "Bir dilin sözlüğü hiçbir zaman kapanmaz." Elli altmış yıl öncesinin Türkçe sözlüklerine baktığımız zaman "dolmuş" sözcüğünü de "gecekondu", "emekli", "katsayı", "ödenek" sözcüklerini de onlarda bulamayız örneğin.

Bu parçada geçen altı çizili cümlede "dil" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Dilde zaman içerisinde yeni yeni sözcükler ortaya çıkabilir.
B) Dil sürekli olarak bir değişim ve gelişim göstermektedir.
C) Dile herhangi bir şekilde sınır getirilemez.
D) Dil de tıpkı ağaçlar gibidir, zamanla büyür, gelişir.
E) Dil, kültürün en önemli taşıyıcısı unsurudur.

Diğer sayfaya geçiniz

17. - 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Benim bir roman yazma yöntemim var. İçimi iyice dürtükleyip "Hadi yaz!" demedikçe bir romana başlayamam. Ama bir roman bu buyruğu verdi diye de hemen masa başına çökmem. Bir iç oluşum ve sonrası gelen bu buyruğu ilkin denetlemem gerekir. "Bende olanlar böyle bir roman yazmaya yeterli mi? Bende olmayanların hangisini sonradan edinebilirim?" Bunun dışında "Nasıl yazmalı?" sorusu da bir romanı yazarken beni epeyce düşündürür. Günün birinde "Bu direk bu yükü taşır." diye karar verdiğimde de nedense illa çizgisiz bir defter edinip son derece savruk bir taslak yazıyorum. Sonradan makinede iki bazen de üç kez yazılarak geliştirilecek olan bu taslağı, son kez dönüp yaşamın içinde denetlemeden edemiyorum.

17. Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Bir yazarın eserini oluşturma biçiminden
- B) Özgün roman yazmanın ana kurallarından
- C) Gerçekçi bir eserin etkileyiciliğinden
- D) Kurmacanın bir yapıttaki yerinden
- E) Toplumsallığın yapıttaki değerinden

18. Bu parçaya göre, bir yazarın kaleme aldığı romanda aşağıdaki özelliklerden hangisinin bulunması gerekmez?

- A) Belli bir zihinsel çalışmanın ürünü olması
- B) Gerçek yaşamdan kopuk olmaması
- C) Düzgün bir üslupla yazılmış olması
- D) Birkaç defa gözden geçirilmiş olması
- E) Yazarın kendi yaşam ekseninde oluşması

19. Aşağıda verilen parçalardaki altı çizili belirtme sıfatlarından hangisi kesinlik bildirmektedir?

- A) Tuna ağılıyormuş bazı geceler
Göğsünde kefensiz şehitler varmış
- B) Kimi zaman ellerini kırar tutkusu
Sevmek kimi zaman rezilce korkuludur.
- C) Birinci zümreyi teşkil eden zavallı adam
Bıraksalar edecek tatlı uykusunda devam
- D) Biraz yer istiyorum yoldan, fidan dikmeye
Ve tohum istiyorum boş tarlamı ekmeye
- E) Yeni bir ülkede yem vermek için atlarına
Nice bin atlı kapılmıştı fetih rüzgarına

20. İlk dönem sözlü edebiyat ürünlerine bakıldığında kadın, Türk mitolojisinin en eski katmanında doğumla ölümü bir arada tutabilecek "Mitolojik ana" veya "yer ana" gibi kavramlarla karşımıza çıkar. İslami Dönem Türk Edebiyatı'nın ilk örneklerinden olan *Kutadgu Bilig* ve *Divan-ı Lügati't Türk'te*, yeni dinin de etkisiyle yavaş yavaş farklı bir toplum yapısına bürünen Türk toplumunda, kadının rollerinin de değişmeye başladığı görülmektedir. Divan edebiyatında ise kadınla ilgili algı değişimi çok fazla değildir. Erkeğe yiğitlik, cesaret ve erdem özellikleri; kadınlara ise anlayış, sabır, olgunluk, sevimlilik, temizlik ve güzellik değerleri atfedilir. Eserlerde "kadın"ı karşılayan pek çok kavram işareti kullanılmış; isimlendirme yapılırken farklı anlama gelecek kelimeler ile sınıflandırılmaya çalışılmıştır.

Bu parçadaki aşağıda verilenlerin hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Kadının kültür içindeki yeri
- B) Türk edebiyatı tarihinde kadının yeri
- C) Toplum yaşamında kadına verilen anlam
- D) Kadına yüklenen anlamın toplumlara göre değişmesi
- E) Türk toplum yaşamında kadının olumsuz bir tarafla tanınmaması

A

21. Aşağıda verilen parçaların hangisinde ayraç içinde belirtilen söz sanatı yoktur?

- A) Bir sinek bir kartalı salladı vurdu yere
Yalan değil gerçektir ben de gördüm tozunu
(Mübalağa)
- B) Tahammül mülkünü yıktın Hülagü Han mısın kafir?
Aman dünyayı yaktın ateş-i suzan mısın kafir?
(İstifham)
- C) Bende Mecnun'dan fazla aşıklık kabiliyeti var
Aşık-ı sadık benim Mecnun'un ancak adı var
(Telmiş)
- D) Cânı canan dilemiş vermemek olmaz ey dil
Ne niza eyleyelim ol ne senindir ne benim
(Nida)
- E) Bir gonca gülsün açılırsın sen yaprak yaprak
Seni hep birlikte yetiştirmiştir hava, su ve toprak
(Hüsnütalil)

22. Bazı şairler yazdıkları şiirlerle topluma bir mesaj verme kaygısı taşırlar. Böyle şiirlerde, bütünüyle olmasa da sanatsal yön ikinci plana itilir.

Buna göre aşağıda verilen parçaların hangisinde topluma mesaj verme kaygısı diğerlerine göre daha azdır?

- A) İlim şu dünyanın başıdır başı
Gözümden akıttım kan ile yaşı
Söylediğin yapamayan bir kişi
Dört kitap okusa kör bana bana
- B) Bütün sevgileri atıp içimden,
Varlığımı yalnız ona verdim ben,
El verir ki bir gün bana derinden
Ta derinden bir gün bana "Gel" desin
- C) Uluslar kalkmalı derin uykudan
İçilmeli birlik denen bir sudan
Alevler yer olsun tüfekler fidan
Sınırsız davasız dünya dilerim.
- D) Şunlar ki çoktur malları
Gör nice oldu halleri
Sonucu bir gömlek imiş
Anında yoktur yenleri
- E) Tembellikten vazgeçelim,
Okumayı yol seçelim,
Okumak, bilmektir derim,
Daha çok okumak gerek...

A

23. (I) Tanzimat edebiyatının en büyük şairi olarak bilinen Abdülhak Hamit'in tiyatro türündeki eserleri, şiirlerinden daha geniş bir yer tutar. (II) Oyunlarının konularını Türk, Arap, Hint, Asur ve İslâm tarihlerinden veya tamamen hayalî olaylardan almıştır, piyeslerinde zengin bir şahıs kadrosu vardır. (III) Tiyatrolarının tamamını nesirle yazan sanatçı en çok da tarih, ölüm, metafizik gibi konuları işlemiştir. (IV) Sanatçının bu tiyatrolarındaki dili, yabancı kelime ve tamlamalarla yüklüdür. (V) İşte bu ve başka birkaç sebepten dolayı Abdülhak Hamit'in tiyatroları sahnelenmeye uygun değildir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde Abdülhak Hamit Tarhan'ın tiyatrocü yönüyle ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) IV. B) III. C) I. D) V. E) II.

24. I. Halk öykülerinde giriş bölümüne verilen isimdir.
II. Bir halkın geçmişten bu yana oluşturduğu geleneklerin, inançların, törelerin ve kültürün ortak adıdır.
III. Orta oyununun oynandığı sahneye verilen addır.
IV. Halk edebiyatında bir kişiyi, bir yeri, bir şeyi ya da bir olayı alaycı bir dille yeren şiir biçimidir.

Aşağıdaki terimlerden hangisinin tanımı yukarıda verilmemiştir?

- A) Folklor
B) Meydan
C) Döşeme
D) Muamma
E) Taşlama

Diğer sayfaya geçiniz

25. Halk hikayeleri ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerin hangisinde bir yanlışlık vardır?

- A) Halk hikâyelerinde genellikle aşk ve kahramanlık konuları işlenmiştir, bazı örneklerde ise iki konu birlikte de ele alınmıştır.
- B) Kahramanların başından geçen pek çok olayda olağanüstülükler karşımıza çıkmaktadır.
- C) Hikayenin gelişme bölümünde iyice karmaşık hale gelen olaylar zinciri, ak sakallı ve bilge bir kişi olan Korkut Ata'nın devreye girmesiyle çözümlür.
- D) Bazı halk hikâyelerinde atlı göçebe hayatın özellikleri görülse de çoğu halk hikâyesinde yerleşik hayat vardır.
- E) Halk hikâyeleri nazım, nesir karışıktır; anlatım ve tasvir kısmı mensur, duygu ve heyecan ifade eden bölümler ise manzum olarak söylenir.

26. Aşağıdaki dizelerin hangisinde farklı türde bir uyak kullanılmıştır?

- A) Parsel parsel eylemişler dünyayı
Bir dikili taştan gayrı nem kaldı
- B) Kaygılar çevirdi çevre yanımı
Soğudukça kurutuyor kanımı
- C) Sen de eller gibi adımı unut
Kapımı birkaç gün için açık tut
- D) Ey sevdiğim, ben ümitsiz değilim gene
Ak düşünce saçların kumral rengine
- E) Kazanmak istersen sen de zaferi,
Gürleyen sesinle doldur gökleri,

27. Aşağıdakilerden hangisi meddahî orta oyunundan ayıran özelliklerden biridir?

- A) Kişi sayısı
- B) Geleneksel seyirlik sanatlardan olması
- C) Anonim olması
- D) Mizahı temel alması
- E) Taklit esasına dayanması

28. Orduya giren, sınır kalelerinde bulunan hatta bazı savaşlara katılan sanatçı, başlangıçta divan şairlerini taklit ederek edebiyata başlamıştır. Daha sonra yazdığı nitelikli halk şiirleriyle halk edebiyatının önde gelen sanatçılarında biri olmuştur. Aruzla da şiirler yazan sanatçı, halk şairleri içinde tıpkı divan şairleri gibi şiirlerini Divan adlı kitapta toplaması yönüyle dikkat çekmektedir. Bütün bu özelliklerinin yanı sıra halk edebiyatında en çok şiir bırakan sanatçı olarak da bilinir.

Bu parçada sözü edilen halk şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karacaođlan
- B) Bayburtlu Zihni
- C) Kayıkçı Kul Mustafa
- D) Aşık Ömer
- E) Körođlu

29. *Kutadgu Bilig**Atabetü'l Hakayık**Divan-ı Lügati't Türk**Divan-ı Hikmet*

Yukarıda verilen yapıtların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisi değildir?

- A) Topluma ve insanlara bir şeyler öğretme, bir konu hakkında bilgi verme amacıyla yazılmaları
- B) Hakaniye lehçesi diye bilinen Karahanlı Türkçesiyle yazılmaları
- C) İslami dönem ilk ürünlerimiz olarak kabul edilmeleri
- D) Genel olarak sade ve anlaşılır bir dil ile yazılmış olmaları
- E) Anadolu sahasının ürünleri olmaları yanında içlerinde mensur parçaların bulunması

30. Yine zevrak-ı derûnum kırılıp kenâre düştü
Dayanır mı şişedir bu reh-i seng-sâre düştü

O zamân ki bezm-i cânda bölüşüldü kâle-i kâm
Bize hisse-i mahabbet dil-i pâre pâre düştü

Gehî zîr-i serde desti geh ayağı koltuğunda
Düşe kalka haste-i gam der-i lûtf-ı yâre düştü

Yukarıda verilen parça aşağıda verilen nazım şekillerinden hangisinden alınmış olabilir?

- A) Mesnevi
- B) Müstezat
- C) Gazel
- D) Kıta
- E) Tuyuğ

31. Ali Şir Nevâî, şiirin teorisiyle de ilgilenmiştir. Nevai'nin ---- adlı eseri şiirle ilgili teorik bilgiler veren bir eserdir. Türklerin kullandığı nazım şekillerini içermesinin yanı sıra ayrıca vezinlerden, aruz kalıplarından da söz eder. Türkü sözcüğünün ilk olarak Ali Şir Nevâî'nin bu eserinde geçtiği bilinmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Lisanü't Tayr*
- B) *Şecere-i Türki*
- C) *Mizanü'l Evzan*
- D) *Kamus-i Türki*
- E) *Muhakemetü'l Lügateyn*

32. ----, yalnızca 16. yüzyılın değil divan şiirinin en usta şairlerinin başında gelir. İyi bir eğitim alan sanatçının en dikkat çeken yönü lirizmdir. Sanatçının şiirlerinin ana teması aşktır. Türkçe ve Farsça yazdığı *Divan*'larında ve gazellerinde sıkça işlediği konular aşk, ayrılık, aşk acısı ve sevgilinin tasviridir. Şiirlerinde Azeri şivesinin özellikleri görülen sanatçı edebiyatımızda önemli bir yeri olan *Şikayetname* adlı eserinde görevini kötüyeye kullanan memurlardan yakınmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Baki
- B) Fuzuli
- C) Nedim
- D) Bağdatlı Ruhi
- E) Taşlıcalı Yahya

33. Nabi ile ilgili olarak

- I. Hikemi şiiirleri ile tanınır.
- II. Türk-i Basit akımını benimser.
- III. Dili dönemindeki diğer sanatçılara göre sadedir.
- IV. *Hayriye* adlı kasidesinde gençlere öğütler verir.
- V. Duygu yerine akla hitap eder.

numaralanmış yargılarından hangileri **yanlıştır**?

- A) I ve V B) III ve V C) II ve IV
D) III ve IV E) II ve V

34. (I) Bütün dünya edebiyatlarında olduğu gibi Türk edebiyatının da ilk örnekleri destanlardır. (II) Cihangirlik tutkusu, kuvvet, binicilik ve savaşçılık yanında verdiği sözde durma, acizlere ve mağluplara hoşgörü ile yaklaşma, yardımcı olma Türk destanlarında dile getirilen ortak değer ve kabullerdir. (III) Türk destanları, kâinatın, insanın, kadının ve erkeğin yaratılışı, Türk milletinin doğuşu, çeşitli Türk devletlerinin kuruluş, gelişme, çöküş, zafer ve yenilgileri gibi konularla beraber pek çok sebep ve açıklayıcı efsaneyi de içinde barındırır. (IV) Kırgız Türkleri arasında yaşayan ve İslami etki altında gelişen Manas Destanı, bilinen en uzun Türk destanıdır. (V) Bütününüyle nesir halinde yazıldığı bilinen Türk destanları, çeşitli kaynaklarda özet, hatıra, kısaltılmış seçme metinler halinde bulunmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "Türk destanları" ile ilgili bir yanlılık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

35. Tanzimat Dönemi'nin ilk şairi sayılan ve aklı ön plana alan şiiirleriyle tanınan ----, edebiyatta o zamana kadar genel anlayış olan bireyselliği yıkıp edebiyata toplumsallığı getirir. İnsana ve topluma bir şeyler anlatma, faydalı olabilme gayreti taşır. Sosyal fayda peşinde koşan bir diğer yazar olan ---- de hikaye ve romanlarıyla Türk halkına bir şeyler öğretmek, onun eğitim seviyesini yukarılara çekmeyi amaçlamıştır. Bunun için hikaye ve romanlarında dikkatini en çok topladığı nokta -teknik kusurlarla dolu da olsa- şudur: Yanlış Batılılaşma, zararlı adetleri eleştirir. Tıpkı ---- adlı sanatçının tiyatro hakkında kullandığı "faydalı eğlence" ifadesini roman ve hikayelerine uygulamakta tereddüt etmediği gibi. Aynı şekilde Tanzimat'ın diğer sanatçılarında olan ---- da *Sergüzeşt* adlı eserinde toplumsallıktan uzak kalamaz ve kölelik ve cariyelik eleştirisi yaparak topluma bir şeyler verme düşüncesi taşır.

Aşağıda verilen sanatçılardan hangisi bu parçada boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) Rezaizade Mahmut Ekrem
B) Samipaşazade Sezai
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Namık Kemal
E) Şinasi

36. **Aşağıda verilen sözlerden hangisi Tanzimat Dönemi edebiyatı ile ilişkilendirilemez?**

- A) Sade dil anlayışının tam uygulanamaması
B) Türünün ilk örnekleri olan eserlerin yazılması
C) Sanat anlayışı olarak önceki dönemden farklılık göstermesi
D) Batı kaynaklı edebi akımların ilk defa bu dönemde edebiyatımıza girmesi
E) Batı edebiyatı nazım şekillerinin çokça kullanılmaya başlanması

37. I. Nazmı nesre yaklaştıran, manzum hikayeler yazan sanatçının şiir anlayışı, genel olarak bireysel ve toplumsal özelliklerin ön plana çıktığı iki dönem halinde incelenebilir.
- II. Romanlarında İstanbul'daki zengin aile çevresini ve konak hayatını anlatan sanatçı hikayelerinde halkın arasına girmeye çalışmıştır.
- III. *Siyah İnciler* adlı mensur şiirinin yanı sıra romanlarında romantik duyguları, hayalleri ve aşkları sıkça işleyen sanatçı ruh tahlillerinde başarılıdır.
- IV. "Gave-i Zalim" takma adıyla sosyal ve toplumsal yönü ön plana çıkan şiirler yazan sanatçı Servetifünun topluluğunun en çok tiyatro yazan sanatçılarından biridir.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait bilgi yukarıda verilmemiştir?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil
- B) Hüseyin Suat Yalçın
- C) Tevfik Fikret
- D) Süleyman Nazif
- E) Mehmet Rauf
38. Karlar nerede? Sanki hayalat idi gitti
Kaldı yine arzın buruşuk sinesi uryan
Bir nar-ı hakikat gibi tufan-ı bahardan
Karlar dediğim saf-ı hayalati eritti.
- Bir saat-ı vuslat gibi hayfa güzer etti
Kış mevsimi, ol mevsim-i asude vü handan
Kim nasiye-i pakine bir saye-i suzan
Düşmekle bütün dillerin asayışı bitti
- Bir karlı dağ üstünde edip bunları der-piş
Çekmiş başına bir bulutu mihr-i bend-endiş
Billur-ı musaffa gibi yaşlar ile ağlar
- Bu şiire bakarak Servetifünun Dönemi şiiri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Divan şiiri nazım şekilleri terk edilmiştir.
- B) Arapça ve Farsça sözcüklerle yüklü ağır bir dil kullanılmıştır.
- C) Uyaklı sözcüklere yer verilmiştir.
- D) Belli bir ölçü gözetilerek yazılmıştır.
- E) Toplumsal mesajın etkili olması adına sanatsal-ıktan vazgeçilmiştir.

39. Aşağıdaki yapıtlardan hangisi türü yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) *Zavallı Çocuk*
- B) *Maske ve Ruh*
- C) *Çok Bilen Çok Yanılır*
- D) *Nirvana*
- E) *Piyale*

40. Bir memur çocuğu olan Macit, ailesinin tayini çıkınca, eğitimi yarım kalmasın diye amcasının yanında İstanbul'da kalır. Macit ile amcasının kızı Sermet'in yaşları birbirine yakındır. Birbirleriyle çocukluklarından beri geçinemezler. Bu arada Macit hastalanır. İyileşmesi için ameliyat olması gerekir. Macit hastalığının verdiği karamsarlıkla aşk ve sevgi gibi konular üzerinde uzunca bir süre kafa yorar. Sonunda Sermet'i sevdiğini anlar ancak geçmişten beri kardeş gibi büyüdükleri için bunu Sermet'e hiçbir zaman anlatamayacağını düşünür. Aşkını kalbine gömüp ölmek ister. Macit'i ameliyat öncesi ve sonrasında hiç yalnız bırakmayan Sermet, iyileşinceye kadar Macit'in yanından ayrılmaz. Macit iyileşmeye başladığı dönemde birlikte kırlarda gezerler, vakit geçirirler. Birbirlerine olan sevgilerini itiraf ederler. Ancak sıkıntılı bir ruhsal durumun yansıması olarak kitabın sonunda Sermet ve Macit aşklarının sonsuz olmaları için ölmeyi kabul eder, dalgaların vurduğu bir sandalda son gecelerini geçirip intihar ederler.

Servetifünun Dönemi'nin genel karakteristik özelliklerini yansıtan bu roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Mai ve Siyah*
- B) *Aşk-ı Memnu*
- C) *Araba Sevdası*
- D) *Ferda-yı Garam*
- E) *Kırık Hayatlar*

Diğer sayfaya geçiniz

41.	Eser	Tür	Sanatçı
1.	<i>Mor Salkımlı Ev</i>	----	Halide Edip Adivar
2.	----	şiiir	Ziya Gökalp
3.	<i>Bugünün Saraylısı</i>	roman	----

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) tiyatro - *Tan Sesleri* - Reşat Nuri Güntekin
- B) anı - *Altın Destan* - Refik Halit Karay
- C) şiiir - *Yeni Hayat* - Reşat Nuri Güntekin
- D) roman - *Kızıl Elma* - Refik Halit Karay
- E) anı - *Forsa* - Yakup Kadri Karaosmanoğlu

42. Aşağıda verilen açıklamalardan hangisi ayrıç içinde verilen romanla uyuşmamaktadır?

- A) Bektaşîi tekkelerindeki hayatı tasvir eden ve ilk romanı olduğu halde *Kiralık Konak*'tan sonra yayımlanan eserde romantizmle beraber mistisizm de vardır. (*Nur Baba*)
- B) Roman idealist bir öğretmen olan Aliye'nin başından geçenler ve onun arka planında Kurtuluş Savaşı'nı işlemei yönüyle dikkat çekmektedir. (*Vurun Kahpeye*)
- C) İstanbul'da yaşayan orta halli bir ailenin yaşadığı değer çatışmaları aile büyüğü Ali Rıza Bey ve çocukları çevresinde işlenmektedir. (*Yaprak Dökümü*)
- D) Orta gelirli bir aileye, zengin bir akrabanın kızı olarak gelen Ayşen ile birlikte ve bu ailenin değer yargılarının alt üst edilmesi işlenir. (*Yaban*)
- E) Türklük bilinci oluşturmak amacıyla bir roman kurgusu içinde Orta Asya ve Göktürk Abideleri'ni konu alan tezli bir romandır. (*Gönül Hanım*)

43. Edebî türler içerisinde üsluba dayalı özel bir türdür. Daha çok yazarın kullandığı dil ve anlatım tarzı bu türün özelliğini belirler. Aslında bu türde öğreticilik yönü bulunmakla birlikte bir üslûpçuluk ve yazma tekniği de kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Bu türe "yazarla okuyucunun hayalen konuşması" adı da verilebilir. Ayrıca bu türde dil, rahat ve esnektir. Yazar, okuyucuyla bir nevi konuşur.

Bu parçada sözü edilen yazınsal tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneme
- B) Makale
- C) Sohbet
- D) Eleştiri
- E) Mülakat

44. Ömer Seyfettin Milli Edebiyat Dönemi'nin başlangıcı sayılan makalesinde yerli bir edebiyatın nasıl ve ne şekilde olacağını ifade etmiştir. Bunu anlatırken de başka topluluklardan kendilerinin farklı olduğunu ifade etme adına onları çeşitli şekilde eleştirmiştir. Bunlardan Batı'yı özellikle de Fransa'yı taklide yeltenenleri de "yeniler" çatısı altında toplamıştır. Onların edebiyatta yapmaya çalıştıklarını taklidin de ötesine götürerek Fransa'dan "aşırıdıklarını" ve bunları kendi özgün eserleriymiş gibi sunmaya kalktıklarını iddia etmiştir. Ayrıca "yeniler"i kendilerine göre yeni bir "dil" geliştirmeksizin hep eskilerin "dil"ini -üstelik bozarak- kullandıklarını, bu durumun bir "hastalık" olduğunu, eski malzemeyle yeni şeyler üretmenin çelişkili bir durum olduğunu da belirtmiştir.

Bu parçada sözü edilen makale ve sanatçının "yeniler" diye eleştirdiği edebi topluluk aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Genç Kalemler - Fecriati edebiyatı
- B) Dekadanlar - Tanzimat edebiyatı
- C) Şiiir ve İnşa - Divan edebiyatı
- D) Yeni Lisan - Servetifünun edebiyatı
- E) Edebiyat ve Hukuk - Beş Hececiler

45. Aşağıda verilen bilgilerin hangisinde “Hüseyin Rahmi Gürpınar” ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) “Halk için roman” geleneği etkisi ile halkın anlayacağı konuları, mizah unsurlarını da katarak kaleme alır.
- B) Özellikle romanlarında Anadolu'ya açılan sanatçı halkın anlaması adına açık bir dil kullanmıştır.
- C) Natüralizm akımından etkilenmenin gereği olarak kahramanları yaşadıkları çevrenin diliyle konuşurur.
- D) Eski ile yeni çatışması, yanlış Batılılaşma, batıl inançlar ve aile problemleri gibi konuları sıkça işlemiştir.
- E) *Şık*, *Şıpsıvdi*, *Mürebbiye* gibi romanlarıyla ön planda olan sanatçının romanları teknik yönden kusurlu sayılmaktadır.

46. Halide Edip Adivar ilk eserlerinde aşk temasını ve kadın psikolojisini sıkça işlemiştir. Türkçülük akımını benimsedikten sonra millî konulara yönelmiş, Kurtuluş Savaşı, memleket sorunlarını ele almıştır. Cumhuriyet'ten sonra yazdığı romanlarda ise kişileri; yaşadıkları olay çevresinde gelenek, görenek, töre ve kuşaklara bağlayarak anlatmıştır. Öykü ve tiyatro türünde de eser yazan sanatçının Maske ve Ruh adlı tiyatro eseri vardır. Kurtuluş Savaşı anılarını anlattığı Dağa Çıkan Kurt adlı eseri de önemlidir.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde “Halide Edip Adivar” ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) V. B) I. C) II. D) III. E) IV.

47. Derin sularında bu ayna her an
Senden bir parıltı aksettirecek,
Kâh çıplak bir omuz sessiz düşecek
Eriyen bir kuğu beyazlığından.

Bazan bir tebessüm, tutumu mercan
Rüyâsıyla sanki kanlı bir çiçek,
Ve saçlar ümitsiz öyle yüzecek
Olgun akşamların ağırlığından.

Hep bu aynadasın artık kış ve yaz
Mavi sularıyla arkanda Boğaz
Köpüren aydınlıkta her tepeden,

Hep burada, ömrün her merhalesinde,
Hapsolmuş bir afak gibi derinde
Zamana gülecek hüznün ve neş'en.

Yukarıdaki şiir, biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki şairlerden hangisi tarafından yazılmış olabilir?

- A) Cemal Süreya B) Orhan Veli Kanık
- C) Ahmet Hamdi Tanpınar D) Ziya Gökalp
- E) Hüseyin Atlansoy

48. ----, *Deli İbrahim* adlı eserinde henüz tahta çıkmaya hazır olmayan bir padişahın bilinçli olarak yaptığı dengelessiz hareketleri, deyim yerindeyse çılgınlıkları anlatır. Oyun üç perdeden oluşmaktadır. Tarih konulu tiyatrolarıyla dikkat çeken sanatçı, bu oyunuyla Türk Dil Kurumu Ödülü'nü almıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Güngör Dilmen
- B) Ahmet Turan Oflazoğlu
- C) Recep Bilginer
- D) Refik Erduran
- E) Cevat Fehmi Başkut

49. Haydar Ergülen'in ifadesiyle "Türk şiirinin annesi" idi. Şiire Garip rüzgarının şiddetli estiği, İkinci Yeni şiirinin henüz ufukta belirmeye başladığı yıllarda başladı. İlk şiiri 1951'de Son Haber gazetesinde yayımlandı. İlk kitabı *Rüzgar Saati* günün modalarına kapılmayan, özgün bir şairin doğuşunu haber veriyordu. Ardından gelen *Kestim Kara Saçlarımı*, Türkçenin gücünü kadın duyarlığıyla buluşturan genç şairin adını daha geniş kitlelere duyurdu. Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü'ne değer görülen *Sığa* adlı kitabı ile şiirimiz artık bir usta kazanmıştı. Sonraları toplumcu bir çizgide şiirler yazdı. Sanatçının ayrıca *Maraş'ın ve Ökkeş'in Destanı*, *Sevda Kalıcıdır*, *Sonra İşte Yaşlandım*, *Uzak Bir Kıyıda* gibi eserleri de vardır.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gülten Akın
- B) Hilmi Yavuz
- C) Nazlı Eray
- D) Enis Batur
- E) Adalet Ağaoğlu

50. Aşağıda verilen sanatçılardan hangisi karşısında verilenle ilişkilendirilemez?

- A) Cahit Sıtkı Tarancı - Şiirlerinin çoğunda ölüm konusunu işler
- B) Yaşar Nabi Nayır - Varlık dergisini ömrü boyunca devam ettirir
- C) Orhan Şaik Gökyay - Aşık tarzına uygun, çoğunlukla ulusal konuları işleyen lirik şiirler yazar
- D) Yavuz Bülent Bakiler - Anadolu'ya, Anadolu insanına eğilir, milli ve manevi değerlere bağlı kalır
- E) Fazıl Hüsnü Dağlarca - Önceleri İkinci Yeni etkisinde kalır, daha sonra dini ve manevi değerleri ön plana alır

51. Kuzeyde, ince bir kar dağıtımında Çocukların oyun oynamadığı yerlerde Bulunmaya hazır ve Eski çağlara ait bir parayım.

Akşam, soyulmuş gün ışıkları
Bölüşülmüş insan yüzü gar
Sayısız beni toplar bakışlarım
Dört güneşten biri o. Kendimi tarif edemem
Güneşler ıslak, soluğum kalın

Yukarıda Edip Cansever'e ait şiire bakarak İkinci Yeni şiiri ile ilgili;

- I. Soyut bir anlatım vardır.
- II. Serbest ölçü ile yazılmıştır.
- III. Toplumsallık ön plana çıkarılmıştır.
- IV. Uyaklı sözcük kullanımı dikkat çekmektedir.

numaralanmış yargıların hangisi ya da hangilerine ulaşılamaz?

- A) I ve IV
- B) Yalnız III
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) Yalnız IV

52. Tarık Buğra ---- adlı romanında gerçekten de insandan hareket ederek çağın aydın ve sanatçı insanının yaşamda umduğunu bulamayışını, içine düştüğü çıkmazı, başkaldırıları verir. Yazar İspanya iç savaşları sırasında İtalya'yı ele alır. Bir Türk gencini doktora yaptırmak üzere Roma'ya gönderir. Sonra da onun romanla aynı ismi taşıyan bir yerde tanıştığı kimselerle konuşmalarında dikta rejiminin özgür yaratılışlı insanlar üzerindeki olumsuz etkilerini anlatmaya çalışır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki romanlardan hangisi getirilmelidir?

- A) *Osmancık*
- B) *İbiş'in Rüyası*
- C) *Siyah Kehribar*
- D) *Küçük Ağa*
- E) *Akümülatörlü Radyo*

53. **Toplumsal gerçekçiliği benimseyen yazarlar tarafından yazılmış romanlarla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Orhan Kemal, tarafından kaleme alınan *Baba Evi*, *Avare Yıllar*'ın öncesini anlatmaktadır. Yokluklar içindeki bir ailenin Beyrut'tan Adana'ya uzanan öyküsü anlatılmaktadır.
- B) Yaşar Kemal, Çukurova'daki çeltik ağalarına karşı mücadele eden ve köylünün yanında yer alan genç bir kaymakamın öyküsünü *Teneke* adlı romanında işler.
- C) Fakir Baykurt, babası yaşında bir köy ağasıyla zorla evlendirilmek istenen genç bir kızın bu duruma direnmesini *Tırpan* adlı romanında anlatır.
- D) Sabahattin Ali, Ege Bölgesi köylüsünün doğa ile savaşını ve köylünün yaşam zorluklarını *Tütün Zamanı* adlı romanında işlemiştir.
- E) Talip Apaydın, tarımda makine kullanımının olumlu yönlerini *Sarı Traktör* adlı eserinde bir roman kurgusu içinde anlatmıştır.

54. Son dönem Türk edebiyatının en güçlü kadın sanatçılarından. Daha çok hikaye ve romanları ile ön plana çıkmıştır. Eserlerinde postmodernist yönler bulunan sanatçı, birbirine yakın temaları işlediği ve konuları bakımından da birbirini tamamlayan ilk öykülerini *Bir Deli Ağaç*'ta toplamıştır. Bu kitapta yaşamdan kopuk, yalnız, bir beklentisi olmayan insanların iç dünyaları anlatılır. Yazar gerçek yaşamın görünmeyen yönlerini yansıttığı öykülerinde yaşamdan kopuk insanların kendi kurdukları dünyalarını okuyuculara aktarmaya çalışır. *Akışı Olmayan Sular* adlı eserinde ise duygusal yanı ağırlıkta olan öykülerle karşılaşırız.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pınar Kür
B) Halide Edip Adivar
C) Feri Edgü
D) İnci Aral
E) Tomris Uyar

55. 1970'li yılların başında aydınların bunalımları, çevreleriyle olan uyumsuzlukları üzerinde durduğu romanlarıyla roman yazarları arasına katılmıştır. Sanatçının Bodrum'da geçirdiği ve bir tatil dönüsünde yazdığı, çağrışımlarla gelişen ve anlık roman örneği olan *Her Gece Bodrum'u* izleyen romanları konuları ve kişilerin sorunları bakımından birbirlerini izler. *Ölüm İlişkileri* ve *Cehennem Kraliçesi* adlı romanlarında aynı kişilere rastlanır. Bu sözü edilen üç roman birbirini tamamlamak için yazılmış gibi görünse de aralarında bütünlük yoktur. Ayrıca romanlarının konuları dikkat çekse de sanatçının kişilerin bunalımlarını iç konuşmalarla destekleyerek anlatması önemlidir.

Bu parçada tanıtılan, romanlarıyla bireyin iç dünyasını yansıtmaya çalışan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Peyami Safa
C) Selim İleri
D) Samiha Ayverdi
E) Sait Faik Abasıyanık

56. **Aşağıda verilenlerden hangisi romantizm akımının edebiyattaki ilkelerinden biri olamaz?**

- A) Bireysel ve lirik olma
B) Tasvire alabildiğince önem verme
C) Yerli ve milli unsurlara değer verme
D) Duygu ve hayalin değerini anlama
E) Bilinçaltı ve psikanaliz kavramlarını öne çıkarma

SINAV BİTTİ, BAŞARILAR